

Ink 2012-07-16

Akt.....

Aktbil.....

LUNDS TINGSRÄTT
Tvistemålsenhet II

INKOM: 2012-07-16
MÅLNR: T 3594-12
AKTBIL: 2

LUNDS TINGSRÄTT

KÄRANDE

Prof. emeritus Ulfur Arnason, 380614-9294, Skolbänksvägen 1, 224 67 Lund

Ombud: Advokaten Lars Dominique, Advokatfirman Lars Dominique AB,
Smålandsvägen 3, 222 70 Lund

SVARANDE

Lunds universitet, Box 117, 221 00 Lund

Uppgivet ombud: Arbetsrättsjuristen Kristine Widlund med samma adress

SAKEN

Fastställande av rätt till ersättning för utfört arbete som handledare för doktorander vid Lunds universitet

FORUM

Ärendet gäller anställningstvist som enligt lagen om rättegång i arbetstvister skall handläggas i rätten på den ort arbetstagaren har sitt hemvist. Eftersom Ulfur Arnason är bosatt i Lund skall tvisten handläggas av Lunds tingsrätt.

I egenskap av ombud för Ulfur Arnason får jag härmed ansöka om stämning å Lunds universitet med följande påstående och yrkande.

SAKFRAMSTÄLLNING

1. Ulfur Arnason (UA) var t.o.m. 2005-06-30 anställd som professor vid Lunds universitet. Han avgick därefter med pension. Detta innebär att han efter det inte var anställd vid universitetet som professor. Hans arbetsskyldighet som professor upphörde således vid denna tidpunkt. Vid och efter pensionsavgången innehade UA uppdrag som handledare av forskarstuderande. Dessa uppdrag hade han fått sig tilldelade av universitetsorgan. Uppdragen bestod i att han skulle handleda följande doktorander: Maria Nilsson (2001-01-22 – 2006-12-12, huvudhandledare), Morgan Kullberg (2003-07-01 – 2007-11-09, biträdande handledare), Desireé Douglas (2003-07-01 – 2008-05-12, huvudhandledare) och Björn Hallström (2006-09-28 – 2010-03-04, biträdande handledare). Ett av uppdragen (Björn Hallströms) tilldelades

- UA efter att han avgått med pension. Varje handledaruppdrag avslutades i och med doktorandens disputation.
2. Lunds universitet har en lagstadgad skyldighet att utse handledare (huvudhandledare och biträdande handledare) för varje forskarstuderande som antagits till doktorandutbildning i avsikt att disputera.
  3. För att bli tilldelad uppdrag som handledare krävs bestämd och dokumenterad specialistkompetens. Inom dåvarande storinstitutionen COB (Cell- och organismbiologi) vid Lunds universitet gällde detta kompetens på minst docentnivå. UA disputerade år 1974 för doktorsgrad i Genetik. Vid disputation för doktorsgrad utdelades sammanlagt betyg för avhandlingen och det offentliga försvaret av arbetet. UA fick högsta möjliga betyg (berömlig) för sitt arbete och försvar, och erhöll således omedelbart docentkompetens. År 1993 utnämndes UA med regeringsbrev till professor vid Lunds universitet i Evolutionär molekylär systematik efter en internationell utlysning av denna tjänst. Den verksamhet som UA etablerade har fått såväl nationell som internationell uppmärksamhet. Den handledning som innevarande ärende gäller utfördes inom området Evolutionär molekylär systematik med UA och Axel Janke (numera professor i Frankfurt) som handledare. Handledarkompetens av det slag som UA och Axel Janke representerade fanns inte på annat håll vid Lunds universitet.
  4. De handledaruppdrag som omnämnts ovan fullföljde UA efter det att han avgått med pension eftersom universitetet inte skilde honom från dessa uppdrag. Tiden (början/avslut) och naturen av handledarskap (huvud- resp. biträdande handledarskap) finns dokumenterade i universitetets databas. Under UAs pre-emeritustid beräknades hans handledarskap som en del av hans månatliga lön.
  5. UAs fortsatta uppdrag som handledare efter sin avgång som professor var inte kopplade till någon anställning eftersom hans anställning som professor hade upphört genom pensionsavgången.
  6. Följaktligen var ovannämnda uppdrag självständiga. Om universitet hade önskat avsluta uppdragen i förtid skulle detta kunnat ske genom uppsägning på det sätt som lagen om anställningsskydd föreskriver. I vart och ett av fallen hade universitetet haft skyldighet till att för varje enskild doktorand utse ny handledare med tillhörande ersättningsarrangemang. Handledarkompetens av det slag som redogjorts för under punkt 3 fanns inte vid Lunds universitet.
  7. UA har framställt krav på ersättning för det arbete som han utfört som handledare enligt vad som angivits ovan. Skrift med sådant krav bifogas och åberopas, **bilaga 1 och 2.**

8. Lunds universitet har å sin sida besvarat kravet med en skrivelse som bifogas i kopia och åberopas, **bilaga 3**. Universitet ger uttryck för en uppfattning enligt vilken det arbete som UA utfört varit "frivilligt" samt (i en skrivelse daterad 2012-03-12) anfört att insatsen kan ses som en form att öka hans meritering!
9. Av Lunds universitets resonemang drar jag slutsatsen att universitetet menar att var och en som fyllt 67 år, och som fått i uppdrag att utföra och fullfölja ett arbete, inte skall ha rätt till ersättning om universitetet ensidigt givit sig rätten att klassificera arbetet som "frivilligt". I detta sammanhang är det värt att ha i åtanke att varje framstående universitets primära uppdrag och målsättning är att bidra med kvalificerad undervisning och forskning. Dessa två uppgifter torde näppeligen kunna förenas tydligare än i just forskarhandledningen. Skulle det förhålla sig så att Lunds universitet i något annat sammanhang betalar eller har betalat ersättning till personer äldre än 67 år för utförda uppdrag står det klart att Lunds universitet utsatt UA för uppenbar särbehandling och diskriminering.

RÄTTSLIG GRUND

Det är ostridigt att Lunds universitet tilldelat Ulfur Arnason uppdragen att vara handledare för de doktorander som anges ovan. Genom att Lunds universitet inte särskilt skilde honom från dessa uppdrag efter det att han pensionerats fortsatte uppdragen fram till dess att de avslutades. UA gör följaktligen gällande att han är berättigad till ersättning för vart och ett av dessa uppdrag för tiden från 2005-07-01 (se dock Hallström, vars doktorandutbildning inleddes senare) till dess att varje enskilt uppdrag slutfördes.

FASTSTÄLLELSETALAN

Som framgår av redovisningen ovan råder det delade meningar mellan parterna om det finns ett anställningsavtal mellan parterna eller inte och om UA har rätt till ersättning för de fortsatta handledaruppdrag som han som emeritus utfört för Lunds universitet. Meningsskiljaktigheten är till stor nackdel för UA. Med andra ord förhåller det sig så att talan avser vad som i rättegångsbalken anges som förutsättning för fastställsetalan, nämligen att dels det är fråga om "visst rättsförhållande består eller icke består" och dels att denna ovisshet är till förfång för käranden. Eftersom dessa förutsättningar föreligger i detta mål bör UA vara berättigad att föra en fastställsetalan.

Det bör framhållas att UA undvikit att ta upp frågan om storleken på den ersättning han är berättigad till för att på det sättet skynda på och förenkla målets handläggning.

BEVISNING

Jag hemställer om anstånd med att uppge den bevisning som Ulfur Arnason önskar åberopa till dess att Lunds universitet avgivit svaromål.

YRKANDE

Ulfur Arnason yrkar att tingsrätten fastställer att han är berättigad till ersättning för fullföljande av sina av universitetsorgan vid Lunds universitet tilldelade handledaruppdrag för Maria Nilsson, Morgan Kullberg och Desireé Douglas under tiden 2005-07-01 och när det gäller Björn Hallström under tiden 2006-09-28 till tidpunkten för var och en av dessa doktoranders med disputation avslutade studier.

Därjämte yrkas ersättning för Ulfur Arnasons rättegångskostnader som senare kommer att anges.

Lund 2012-07-14

Lars Dominique